

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

In quo consistat parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Pater obtulit; falsum, inquam, quia ipse consensit in personam illam determinatam, quam vidit ille vir grayis, & non in aliam, quam Pater obtulit; obtulit enim hic primogenitam, sed Adolefcens non se determinavit ad oblatam à Patre, sed ad offensam amico.

Hofstiensis Casus alter sic narratur, seu figuratur ab *a*
ap. Barb. Hofstiensis.
lo. cit.

Anglus quidam vilis conditionis Romam veniens, finxit, se filium esse Regis Angliæ. Quo mendacio seduxit nobilem puellam, ad contrahendum cum ipso Matrimonium. Non multò post, detecta fraude, quaesitum fuit, an validum deberet pronuntari Matrimonium.

Respondeo: Mihi videtur, nullum esse pronuntiandum. Ratio est ex dictis duplex. Nam Primò, puella illa non videtur consensisse absolute in personam præsentem, sed in illam, prout ipsi affixa esset nobilitas Regia; puella enim semper præsumitur fuisse cum expressa intentione, perinde, ac solent esse nobiles cæteræ puellæ, ut nollet nubere cum homine vilis, & hanc intentionem nunquam retractasse.

Secundò, efficacius: quia puella non alia via cognovit hunc hominem præsentem, cujus Matrimonio consensit, nisi occasione, seu consideratione filiationis Regiæ: quare ipsa consensit in hunc hominem, ut filium Regis, non verò in hunc hominem, qui indicaretur Regis filius, quemadmodum diximus *num. 21.* de eo, qui elegit pro sua uxore illam, quæ sedebat, nam ita hæc puella elegit illum, qui cum veritate esset filius Regis, non verò, qui fictus.

Profectò, si puella hæc consensisset in hunc præsentem, quem judicabat, sive ex se, sive ex dolo alterius, esse filium Regis, validum fuisset Matrimonium: At verò, quia puella consensit in filium Regis, quem ipsa sibi in mente proposuit (sic enim videtur res se habuisse) non fuit validum, quia, ut constat ex dictis, error fuit in qualitate redundante in personam. Lege Barb. *b* qui multorum Doctorum verba affert, ad firmandam hanc decisionem, etiam in foro externo, quia ex dictis circumstantiis, aliisque expensis, illud præsumitur, quod dictum hæctenus à nobis est.

Et quidem, quamvis ille homo se finxisset

filium Regis, nec explicuisset cujus Regis, idem puto dicendum; Eadem enim est ratio, (licet Bonacina *c* non eandem esse dicat) ac si explicuisset; si enim puellæ consensus in nixus totus fuit nobilitati illi Regiæ, voluit cum filio Regis, quicumque is Rex esset, Matrimonium celebrare, non autem cum homine vilis præsentem. Nam universaliter, si quis, sic dicat: *Volo hunc, quem puto v. g. esse Regem, errat in qualitate tantum*, Si sic: *Volo Regem v. g. quem puto esse hunc*; tunc error qualitatis redundat in substantiam, ut diximus, casus autem noster hic posterior est.

CAPUT III.

Impedimentum Secundum.

Conditio, id est, Conditio servitutis ignoratæ.

§. PRIMVS.

In quo consistat hoc Impedimentum.

1. Quando persona libera fortè contrahit Matrimonium cum persona, quæ sit verè serva (hoc est Mancipium, quod bello iusto captum sit, licet deinde aliis venditum) vel servitutem dictæ personæ ignorat, vel scit. Si ignorat, invalidum erit Matrimonium; servitus enim alterius ex sponsis ab altero ignorata impedimentum est dirimens, de quo loquimur: Si scit, validum erit, etiam non consentiente Domino, unde hic de illo agendum non est, Dixi (verè serva) nam ii, qui alicui propter mercedem famulantur, hoc impedimentum nequaquam contrahunt.

2. Ratio, cur inductum fuit hoc impedimentum, est, quia licet servitus sit qualitas; tamen deceptio in ipsa, trahit gravissima incommoda, unde meritò Ecclesia sic definit. Nescimus autem, à quo Pontifice hoc impedimentum fuerit inductum, sed illud tamen passim supponunt Sacri d. Canones.

3. Ratio etiam, quòd, etiam Domino nolente, sit validum Matrimonium cum serva, vel servo cognito contractum, est, quia quilibet est dominus sui corporis, ut docet rectè S. Th. e in iis, quæ pertinent ad proles generationem, *num. 4.*

b Barb. in voto decifivo 19. cit. art. 3.

tionem. Adde, Dominum non habere jus tollendi à seruo remediū concupiscentiæ. Quòd si ex eo Matrimonio cum serua orientur alteri conjugii aliqua incommoda, & quidem nõ leuia, dum aliquando obsequia debita Domino à serua, impediunt obsequia debita viro, tamen iam ipse liber cedit iuri suo, quando seruitutem alterius cognoscens, Matrimonium inicit cum illa.

4. Sive autem ignorata fuerit seruitus per ignorantiam inuincibilem, sive, ut probabilius est, etiam per vincibilem, & crassam, sive per errorem antecedentem ad iptum Matrimonium, sive etiam ipsi comitantē, impedimentum dirimens erit, quia sic semper est ignorata seruitus, unde personam liberam suo iuri cessisse in contractu tam oneroso, & perpetuo præsumere non vult Ecclesia. Ita Sanchez, a 7. matr. d. & Hurtadus. b

19. n. 20. 5. Si ipsa persona serua sine ulla culpa ignoret suam seruitutem, & bona fide contrahat cum libero, adhuc est impedimentum dirimens, ut etiam dirimens est, si cognoscatur seruitus, sed nesciatur, eā esse impedimentum (quæ dicitur ignorantia Juris) quia Ecclesia, independenter ab ipsius cognitione, affixit eiusmodi impedimentum seruituti.

6. Hic per occasionem Nota, in casibus, in quibus, inter seruum, & liberam; vel contra, est validum Matrimonium, filios sequi conditionem ventris ex communi doctrina, quod etiā seruatur, quando filii eorundem essent naturales. Sensus autem hujus dicti est, ut in favorem libertatis, si Mater fuerit libera, sive solum, quando concepit, sive solum, quando peperit, etiam si libertatem per unum diem habuerit, libera sit proles. Serua autem tunc solum erit dicta proles, quando mater toto tempore, quo concepit, uterum gessit, peperitque, libera non fuit, lege Sanchez. c

24. n. 10. AN PECCET MANCIPIUM, SI MATRIMONIUM CONTRAHAT CUM PERSONA LIBERA VOLENTE, & SCIENTE, SED NESCIENTE, VEL NOLENTE DOMINO?

7. Paulo ante dixi, nullam legem tollere à seruo jus libertatis ad Matrimonium, nunc ergo consequenter ajo, illicitè à Domino, Matrimonium, vel usum ejus rationabilem prohiberi suo seruo, ac posse eiusmodi seruum, ac debere à Iudice Ecclesiastico prote-

Tamburinus de Sacramentis.

gi. Vide tamen apud Sanchez d'excusationem d' Sanchez. f. quandam, 7. matr. d.

Objicies: Ergo peccaret Dominus seruum uxoratum vendendo, vel mittendo in regionem distantem, quādo illum sequi non valeret, quia sic impediret usum Matrimonii?

Respondeo. Ita putant nonnulli cum Sanchez Verum Delugo, f. cum quo sentit Coninck. g. e. Sanchez. ibid. & Perez, h. rectius distingunt. Vel agimus, an d. 22. n. peccet Dominus contra Iustitiam, & dicendū 11. & 12. contra Iustitiam non peccare, quia jus conjugii f. Delugo non debet Iuri Domini præjudicium ferre; de Iust. d. secus, neque possit illum apud se retinere, vel 3. n. 24. sibi emere, quando multum distat uxor: quod g. Coninck esse contra praxim quotidianam, qua, abique d. 31. dub. ullo serupulo, ex eo capite, quòd eorum uxores sequi ipsos non valeant, emuntur serui. h. Perez. de

Vel agimus, an peccet contra charitatem, matr. d. 21 & dicendum, tunc demum vendentem, & sec. 7. ementem peccare, quādo sine suo gravi damno potest ab ea venditione, vel emptione se abstinere, & tamen non se abstinere; obligat enim tunc charitas ad succurrendum bono spirituali conjugum: In quo casu poterit Iudex Ecclesiasticus Dominum cogere, ut vendat seruum in loco, ubi is queat cum sua conjugate convivere. De qua re vide distinctius Pontium, i. atque idem dic de Missione serui i. Pont. l. 7. in partes remoras ab uxore, & c. matr. c.

His positis. Respondeo ad id, quod propositum est in titulo hujus paragraphi, verbis Coninck. k. qui cum dixisset, ex Sacro Textu k. Coninck omnes communiter colligere, Dominum nõ d. 32. de posse sine justa causa, seruorum Matrimonia matr. nu. directè impedire, id est, nolendo hæc illis ul-

lo modo permittere, addit: Nota tamen, nisi aliqua justa causa aliud suadeat (qualis esset, si timerent serui, ne Dominus malitiosè eorum Matrimonium impediret) teneri prius Dominorum consensum petere, antequam cum aliqua contrahant; id quod colligitur ex Concilio, l. quod requirit voluntatem Dominorum, ut conjugia seruorum seruetur. C. sint omnino legitima. Ratio autem est, quia hoc Fin. 29. q. exigit reverentia, quam iis debent. Praesertim cū sæpè multum Dominorum intersit, utrum serui cū hac, vel illa contrahant: ideoque durum iis sit, si m. Sanchez. serui, iis inconsultis, cum aliqua contrahant, qua l. 7. matr. ipse valde ingrata, ac multas molestias paritura disp. 21. a. sit. Hæc Coninck. m. n. 12. De-

In concursu obsequii Domini, & Conjugis, lugo, cui debeat prius satisfieri, habes dilucide apud Coninck citatos. ll. cc.